

KESERŰ LÁSZLÓ

JEGYZŐ

PÜSPÖKLADÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

A gyermekorvosi alapellátás helyzete egy település életében, avagy mi lesz gyermekünk egészségügyi ellátásával?

Írásom legelején szeretném leszögezni, hogy sem jogszabályi értelmezésekbe, sem finanszírozási elemzésekbe nem szeretnék bocsátkozni, pusztán egy sajátos szemszögből, a probléma emberi oldaláról szeretném küzdelmeinket bemutatni. Ezt azért tartom indokoltnak, mert a nálunk kialakult helyzettel az országos média (RTL Klub) is foglalkozott nemrégiben, bár a riportműsorból az is kiderült, hogy jelenleg 224(!) gyermekorvosi praxis betöltetlen országos szinten. Tehát nem egyedül állunk szemben e jelenséggel az országban. De mi is a konkrét helyzet Püspökladányban?

Püspökladány Hajdú-Bihar megyei, járási központ település, lakosság száma mintegy 14 500 fő.

Az 1990-es évek közepén az önkormányzat vállalkozói szerződést kötött a gyermekorvosokkal az alapellátás biztosítására. Orvosi rendelő biztosításával, váróteremmel, rezsiköltség átvállalásával városunkban három gyermekorvosi körzet működött zavartalanul, a szülők meglegedésére, kiváló szakorvosokkal.

A 2015. év elejére azonban problémák kezdtek jelentkezni az ellátásban, a szakember hiány következtében. Az egyik gyermekorvosi körzet orvosa nyugdíjba vonult, úgy, hogy praxisjogát nem tudta értékesíteni. Természetesen 2015. január 1-jét megelőzően egyeztetések sorára, levélváltásokra került sor, mind a tovább működő gyermekorvosok, mind az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, mind az önkormányzat között, figyelemmel a vonatkozó jogszabályi előírásokra. A két praktizáló gyermekorvos jelezte, hogy váltott rendelési idővel ellátják a megüresedett gyermekorvosi körzet rendelési idejét is, illetve a beteg gyermekek ellátását, viszont várják az önkormányzat elképzeléseit a továbbműködés vonatkozásában. Ez azért is volt fontos, mivel a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúszoboszlói Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete a nyugdíjba vonult gyermekorvos működtetési jogát 2015. január 1-jétől visszavonta és ekkortól a működtetést a város önkormányzatának kellett biztosítani. A helyettesítésre vonatkozó megbízási szerződések aláírásra kerültek, s az önkormányzat képviselő-testülete egyidejűleg kimondta, hogy az ellátandó gyermekek számára tekintet nélkül továbbra is fenn kívánja tartani a három gyermekorvosi praxist. Az önkormányzat a működési engedélyt megkapta,

majd a szükséges engedélyek birtokában 2015 január végén a harmadik gyermekorvosi praxis betöltésére pályázati eljárás indult, sajnos azonban ez eredménytelenül zárult, pályázó hiányában. Ahogy nem érkezett pályázat, úgy a helyettesítésben is újabb problémák adódtak, miközben folyamatos egyeztetések zajlottak a megye és a szomszédos megye gyermekorvososaival is.

A képviselő-testület eközben 2015 márciusa óta folyamatosan hozta meg döntéseit, mind a helyettesítést hosszabb-rövidebb időre vállaló gyermekorvosok megbízása, mind a pályázati eljárások újbóli kiírására vonatkozóan. A helyettesítő orvosok jelezték, hogy tartós helyettesítést nem tudnak vállalni, maximum 2-3 hónapra, hiszen mind saját praxisuk ellátása mellett, azaz tartós leterheltségben, napi 2 óra rendelési időben tudtak rendelkezésünkre állni (ehhez igazította a képviselő-testület 2015 júniusától a harmadik gyermekorvosi körzet rendelési idejét is, napi 2 órában). Mindezek természetesen a végleges és megnyugtató megoldáshoz kevésnek bizonyultak, így a tárgyalások közben folyamatosan folytak a környék és a megye gyermekorvososaival is.

2016 januárjában már arról tájékoztattuk a megyei tisztifőorvost, hogy az önkormányzat hat alkalommal írt ki eredménytelenül pályázatot. Az illetékes hatóság a személyi minimumfeltételek teljesítési határidejét egy évvel, azaz 2016. december 31-ig hosszabbította meg.

Időközben természetesen felmerült a vegyes praxisok kialakításának a lehetősége is. A felnőtt háziorvosokkal történt egyeztetések előrevetítették, hogy nem támogatják ezt, hiszen ezt nem tartják érdemben megfelelő megoldásnak, s szakmai szempontból nem tudják vállalni a vegyes praxisok kialakítását. Eközben újabb vidéki gyermekorvosokkal sikerült a helyettesítésre vonatkozó átmeneti szerződést kötni, ami a helyzet megnyugtató rendezésére továbbra sem volt garancia.

Ezt követően következett be egy újabb váratlan fordulat az ügyben. A praxisjoggal rendelkező két gyermekorvos egyike jelezte, hogy 2016. október 28-ai hatállyal, hat hónapos felmondási idővel felmondja az önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződését. Indokai között megjelölte, hogy nem lát reális esélyt arra, hogy a betöltetlen házi gyermekorvosi

körzet státusza betöltésre kerüljön, s az emiatt jelentkező folyamatos leterheltségük megszűnjön. A doktornő a praxisjoga értékesítésének jogáról lemondott, azt az önkormányzat részére ellenszolgáltatás nélkül átengedte, figyelemmel a kialakult helyzetre és a sürgető időre. A doktornő a felmondási időre a helyettesítéséről gondoskodott, sőt eszközeinek bizonyos részét ingyenesen felajánlotta az önkormányzat részére.

Így az önkormányzat 2017 tavaszára immár két gyermekorvosi körzet működtetési jogával „bírt” fix feladat-ellátási szerződés nélkül. Megyei és megyén kívüli kórházi igazgatókkal, osztályvezető főorvosokkal és több település gyermekorvosával folytak közben lankadatlanul a tárgyalások, sajnos eredménytelenül. Eközben a pályázati kiírások is mind eredménytelenül zárultak, pályázó hiányában.

Kértük az illetékes szerveket a kötelező orvos-kijelölésre, de a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és kúriai döntések nem sok reménnyel kecsegtettek, de mindemellett támogatásukat tapasztaltuk e kialakult „vészhelyzetben”. A kialakult helyzetről és problémákról természetesen a Kormányhivatalt és az országgyűlési képviselőt is értesítettük. A további tárgyalások során a helyettesítésre vonatkozóan ez év május végéig még sikerült az ellátást biztosítani, de itt már az önkormányzatnak jelentős plusz költségeket kellett vállalnia, például megemelt „óradíj”, asszisztencia, utazási költségtérítés stb formájában. 2017. május 12-én a fent említett orvos-kijelölésre irányuló „segélykérő” levelet küldtünk az illetékes szervnek. Időközben a képviselő-testület iparűzési adómentességet szavazott meg az egészségügyi alapellátás vállalkozó háziorvosai részére, szolgálati lakás biztosítását garantálva. Eredménytelenül, mint ahogy a 14 millió forintos „letelepedési támogatás” sem volt kecsegtető.

Küzdelmeink sorát ezután újabb akadály nehezítette. A még működő gyermekorvosi körzet doktornője is bejelentette, hogy a feladat-ellátási szerződést felbontja, a praxisjog értékesítésének jogáról lemond. Indoklásában megjelölte, hogy a két betöltetlen gyermekorvosi praxis miatt olyan terhelés nehezedett rá, amit nem tud vállalni. Ellenben ha az

önkormányzatnak sikerülne megnyugtató megoldást találnia, a lemondását visszamondja. Az utolsó órába érkezünk.

Akkor érkezett egy utolsó reménysugár. Újabb gyermekorvosokkal tudtunk egyeztetni polgármester asszonnal, akik nem zárkóztak el a probléma megoldása elől. Az „utolsó pillanatban” sikerült azokat a dokumentációkat elkészíteni, amelyek lehetővé tették a II. számú gyermekorvosi körzet tartós helyettesítését. Így az előbb említett doktornő a felmondását visszavonta, sőt a 2015-től betöltetlen körzet helyettesítését is elvállalta. Az újabb gyermekorvossal párhuzamosan egyeztettünk, aki a tartós helyettesítés elvállalásáról nyilatkozott. Újabb problémaként az asszisztencia kérdésének megoldása jelentkezett, melyre körvonalazódik a megoldás. A napokban pedig arról érkeztek hírek, hogy a településen egy magán gyermekorvosi rendelés kezdte meg működését.

Több év küzdelem és megfeszített munka után egy kis levegőhöz jutottunk, de a végleges, megnyugtató megoldás még továbbra is várat magára. Sajnos a gyermekorvoslás terén tapasztalható kiöregedés, az utánpótlás hiánya, illetve a jövedelmezőbb külföldi munkavállalás előtérbe kerülése országos probléma, mely sürgős megoldásra vár. Az előrejelzések szerint sajnos néhány éven belül ugyanez prognosztizálható a felnőtt háziorvoslás terén is. A püspökladányi példa csak egy lehet ezek közül, mely a jövőben rohamos méreteket ölthet. A közigazgatás, a helyi önkormányzatok igyekeznek megtenni minden tőlük telhetőt a gyermekek ellátása érdekében, de a probléma kezelése érdekében komplex kormányzati intézkedésekre lenne szükség, illetve az orvostársadalom továbbra is megértő, partneri együttműködésére.

Tapasztalataimat nemcsak, mint közigazgatási szakember, hanem mint két kiskorú gyermek édesapja osztottam meg, mely talán érzékelteti a problémával szembeni fogékonyságomat is. Fogadóórámön számtalan szülő szokott felkeresni, akik biztató eredményekre, megnyugtató helyzetértékelésre várnak, s melyeket e bizonytalan helyzetben nehéz produkálni. A szülők joggal teszik fel újra és újra a kérdést: „*Ki gyógyítja meg a gyermekemet?*”